

ANALYSIS OF STRESS

! ਆਂਗੀਏਲਾ << ਆਂਗੀਏਲਾ

ਜੀਆਂ : ਆਂਗੀਏਲਾ ਜੀ-ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
! ਆਂਗੀਏਲਾ (stress) << ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ

ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ: ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ,
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ.

ਆਂਗੀਏਲਾ ਮਾਤ੍ਰਿਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ

ਪਾਠ: ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ
ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ ਆਂਗੀਏਲਾ

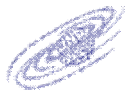
Objective: To visualize the stress flow in objects using photoelastic effect

Materials Required: Polarizers and a model to be studied

Description: Place a model between two polarizers that are at right angles. Place a light source in front of the first polarizer. Apply load on the model and observe through the second polarizer. Coloured fringes are seen in the model.

Reason: Light passing through the first polarizer will be plane polarized in one plane. The model under stress rotates this plane of polarization in proportion to stress at each point. The areas of greater fringes indicate greater stress. The concentration of the fringes may be observed at loading point, holes and resting points.

एक समबाहु त्रिभुज को चतुर्भुज में विभाजित करना

उद्देश्य : यह दिखाना कि एक समबाहु त्रिभुज को एक चतुर्भुज में परिवर्तित करना संभव है।

आवश्यक सामग्री : कागज, पेंसिल, स्केल, कैंची।

एक समबाहु त्रिभुज ABC कागज पर खींचें। AB और AC के मध्य बिंदु E और F को चिह्नित करें। E और F को जोड़ें। E से BC पर एक चाप खींचें जिसकी त्रिज्या \sqrt{x} है, जहाँ x त्रिभुज का क्षेत्रफल है। चाप BC को Q पर काटता है। EQ को जोड़ें। BQ पर एक बिंदु P चिह्नित करें कि PQ = $\frac{1}{2}BC$ । P और F से EQ पर लंबाएं खींचें। (1) चतुर्भुज PEQF काटें। (2) चतुर्भुज PEQF को एक चतुर्भुज में व्यवस्थित करें।

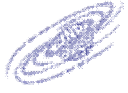
DISSECTING AN EQUILATERAL TRIANGLE INTO A SQUARE

Objective: To demonstrate that it is possible to transform one geometrical figure to another with finite number of dissections.

Materials Required: Cardboard, pencil, scale, scissors

Description: Cut out an equilateral triangle ABC. Let E & F be the respective mid points of sides AB & AC. And also the area of the triangle be X sq. units. Q is obtained by drawing an arc on BC with E as the centre and \sqrt{x} as radius. Join EQ. Mark a point P on the segment BQ such that $PQ = \frac{1}{2}BC$. From P & F drop perpendiculars to EQ. Label the parts as shown in figure (1) and cut along the bold lines. Rearrange as in figure (2) to get a square.

$$a^2 - b^2 = (a+b)(a-b) \text{ एवम् प्रमाणित करें}$$

उद्देश्य: $a^2 - b^2$ का चरित्रण विधि द्वारा प्रमाणित करें

सामग्री: एक बड़ा वर्ग ABCD, एक छोटा वर्ग BEFG, एक कैंची, एक पैमाना और एक रूलर।

प्रक्रिया: एक बड़ा वर्ग ABCD का एक छोटा वर्ग BEFG काटें। शेष भाग का क्षेत्रफल $a^2 - b^2$ है। इसे दो भागों में काटें और पुनः व्यवस्थित करें ताकि एक आयत $(a+b) \times (a-b)$ प्राप्त हो सके।

$$\therefore a^2 - b^2 = (a+b)(a-b)$$

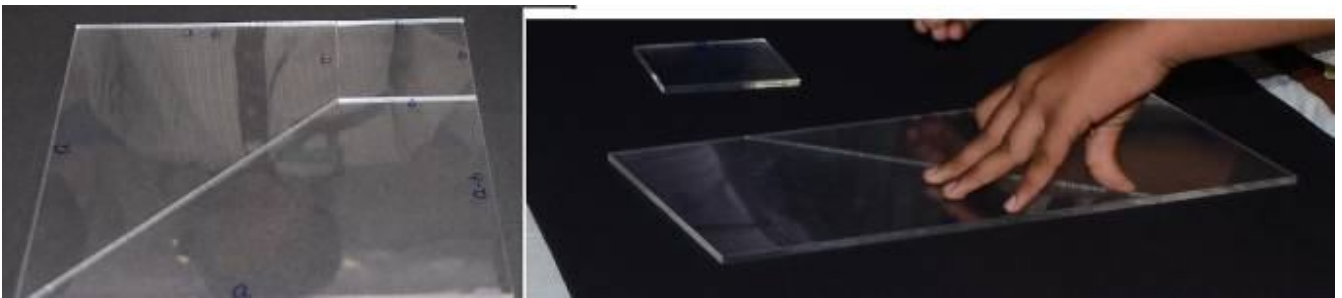
$a^2 - b^2 = (a+b)(a-b)$ DISSECTION PROOF

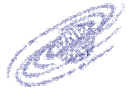
Objective: To prove the factorization of $a^2 - b^2$ by dissection method.

Materials Required: Cardboard, pencil, scale and scissors

Description: Take a square ABCD of side 'a'. Draw a small square BEFG of side 'b' and cut it out. The area of remaining part is $a^2 - b^2$. Cut along FD and arrange the two parts to get a rectangle as shown in figure (2). The sides of this rectangle will be $(a+b)$ and $(a-b)$

$$\therefore a^2 - b^2 = (a+b)(a-b)$$

ಬೆನಾರ್ಡ್ ಕೋಶ

BENARD CELL

ವಿಷಯ : ಗುಪ್ತವಿಜ್ಞಾನದ ಜೀವಕೋಶದ ಉದಾಹರಣೆ

Objective: To demonstrate the formation of cells due to convection in liquids.

ಉಪಕರಣಗಳು : 1. ಸಿಲಿಕಾನ್ ಎಣ್ಣೆ, ಜುಲಿನ್ ಪೇಪರ್, ಉಪ್ಪು, ಪೊರಸೆಲೈನ್ ಪಾತ್ರೆಯು, ವಿದ್ಯುತ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಷ್ಣಕೋಶ.

Materials Required: Silicone oil, Aluminium powder, porcelain container, electrically operated hot plate

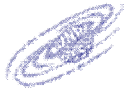
ಉಷ್ಣಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಸಿಲಿಕಾನ್ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹೊರೆಯಿರಿ. ಜುಲಿನ್ ಪೇಪರ್ ಅನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ. ಸಿಲಿಕಾನ್ ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ. ಉಷ್ಣಕೋಶವನ್ನು ಉಷ್ಣಗೊಳಿಸಿ. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಜುಲಿನ್ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಬಹುಕೋನಾಕಾರದ ಕೋಶಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ರೇಲಿ-ಬೆನಾರ್ಡ್ ಕೋಶಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

Description: Pour a small quantity of silicone oil into the porcelain container. Place it on a flat hot plate. Sprinkle aluminum powder on the surface of the oil. Heat the container. In a few minutes you will notice that the surface of the oil exhibits polygonal cells. These are called Rayleigh-Benard Cells

ಪರಿಚಯ : ಉಷ್ಣಗೊಳಿಸುವಾಗ ಉಷ್ಣತೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದ್ರವದ ಸ್ಥಳೀಯ ಘನೀಭವನವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ದ್ರವದ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತಹ ಕೋಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಬೆನಾರ್ಡ್ ಕೋಶಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಜೀವಿತಾವಧಿ ದ್ರವದ ಸ್ನಿಗ್ಧತೆ, ಉಷ್ಣತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತಹ ಉಷ್ಣಕೋಶದ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ದ್ರವದ ಆಳದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ.

Reason: This is a complicated phenomenon with several factors affecting it. A simplistic explanation is that cells are formed due to convection of the liquid and associated changes in the surface tension at the top layer. The size, shape and the life-time of the cells depend on such factors as the viscosity of the oil, temperature gradient in it, shape of the container and depth of oil in it. Aluminum powder is used to visualize the cells. Sun shows similar surface features known as granulations which too arise due to convection.

ಉಪಯುಕ್ತ ಗಣಿತದ ವಿಷಯ, ಅನುಪಾತಗಳನ್ನು

SLIDE RULE

ಉದ್ದೇಶ: ವಿಷಯ ಅನುಪಾತಗಳನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತ ಗಣಿತದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

Objective: To demonstrate the multiplication of exponential numbers.

ಉಪಕರಣಗಳು: ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಗಣಿತದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

Materials Required: Two identical rectangular strips of cardboard.

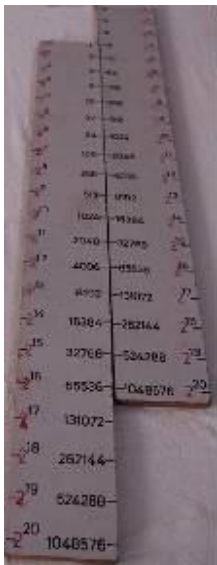
ಉದ್ದೇಶ: ಉಪಯುಕ್ತ ಗಣಿತದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64, 128, 256, 512 ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.

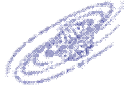
Description: Take two identical rectangular strips of cardboard of about 30cm. Make marks at equal intervals and write down the numbers 1,2,4,8,16,32,64,128,256,512... ..

ಉದ್ದೇಶ: ಉಪಯುಕ್ತ ಗಣಿತದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64, 128, 256, 512 ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು. 8 ಮತ್ತು 64 ಗಳ ಗುಣಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.

Now, suppose you have to multiply 8 and 64, coincide 8 on strip1 with 1 on strip2. Locate 64 on strip2, the product 512 will be adjacent to it in the strip1.

Further Exploration: Figure out a method to divide two numbers displayed on the strips. Express the numbers graduated in exponential form. With this one can prove the laws of indices. Reason out the principle behind this.

वृत्त क्षेत्रफल

AREA OF A TRAPEZIUM

उद्देश्य: वृत्त क्षेत्रफल का प्रमाणित करना।
प्रमाणित करने के लिए, एक वृत्त का अर्ध-वृत्त बनाएं।
उत्पन्न वृत्त को दो समानांतर रेखाओं में काटें।
प्रमाणित करने के लिए, एक वृत्त का अर्ध-वृत्त बनाएं।
उत्पन्न वृत्त को दो समानांतर रेखाओं में काटें।

Objective: To prove that the area of a trapezium is half the product of its altitude and the sum of the parallel sides.

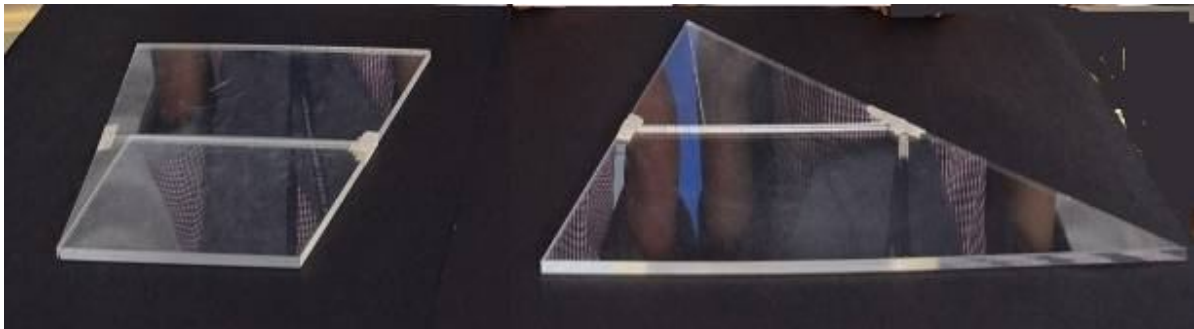
Materials required: Cardboard, scissors.

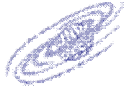
कार्य: एक वृत्त का अर्ध-वृत्त बनाएं।
उत्पन्न वृत्त को दो समानांतर रेखाओं में काटें।
प्रमाणित करने के लिए, एक वृत्त का अर्ध-वृत्त बनाएं।
उत्पन्न वृत्त को दो समानांतर रेखाओं में काटें।
प्रमाणित करने के लिए, एक वृत्त का अर्ध-वृत्त बनाएं।
उत्पन्न वृत्त को दो समानांतर रेखाओं में काटें।

Description: Construct a trapezium ABCD. Mark the midpoints of the two non parallel sides AD and BC as E and F respectively. Join EF. Construct GH, the perpendicular bisector of EF and extend it to meet AB. Cut along GH and EF and rearrange the parts to form a rectangle. It can be noticed that the length of this rectangle is the sum of the lengths of the parallel sides of the original trapezium and its breadth is half of the altitude of the trapezium.

$$\begin{aligned} \text{DAI} \times \text{वृत्त} &= \text{Gz} \times \text{CU} \\ &= (\text{वृत्त} + \text{वृत्त}) \times \frac{1}{2} \text{वृत्त} \\ &= \text{वृत्त} \times \text{वृत्त} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Area of rectangle} &= \text{Length} \times \text{Breadth} \\ &= (\text{Sum of the parallel sides of the trapezium}) \times \frac{1}{2} (\text{Altitude of the trapezium}) \\ &= \text{Area of trapezium.} \end{aligned}$$

±S P A E C A Z A « E A A U M A

z A A i A : ± S I Z A C U M E A B Z A A g M E P E
Y J a W O , A A Z A .

.. A P A U A a A , A a A V W A A : a A P E A Y E A E I ,
D A I A A i A g i , C R O

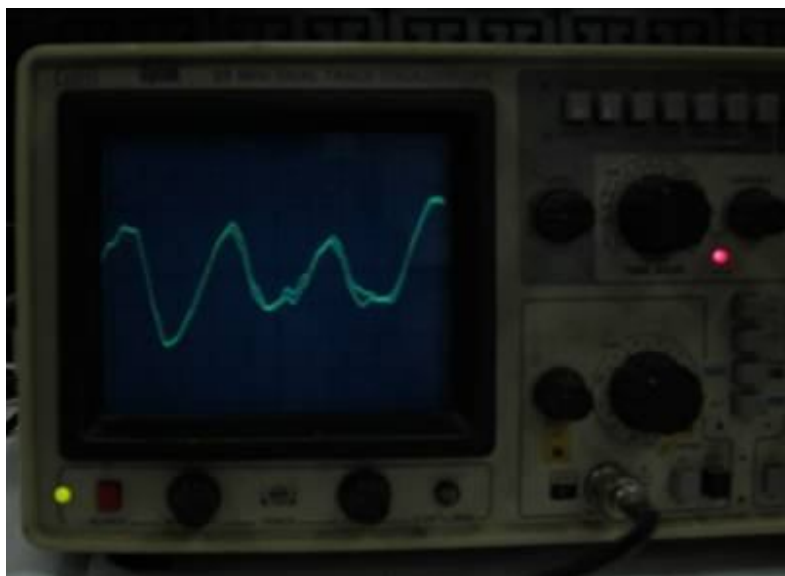
« a A A a A P E A Y E A E I C E A B
D A I A A i A g i E K E A C U E , A Y D O ' , C z A A
O m i Y A m i C E A B C R O U E v P A I , A A V Z E
a A P E A Y E A E I E A S 1 / 2 A i A A g A z A M E
a A A V E A r z A j E E @ A A i A A a Z A ± S P E A B
G A I A a A A r z A j E a A P E A Y E A E I D ± S Y
v A U U M E A B « z A A v i , A P A V U M A V
Y J a W O , A V Z E D A I A A i A g i F
A P A V U M E A B a K O ' C R O U E v P A I , A V Z E
C R O E A Y A z A i A a A A E F A P A V U M A
z A A g M E Y A P A t A W Z E v A U U Z M E g A a A V A O
Y A g U M E A B C A A i A S O A Z A .

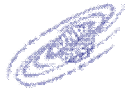
ACOUSTIC PATTERNS

Objective: To visualize sound waves.

Materials Required: Microphone, Amplifier, CRO

Description: Microphone is connected to the amplifier and the output of the amplifier is given to the CRO. When a person talks or makes any sort of sound in front of the microphone, it picks up those waves and converts it into electric signals. These are amplified and sent to CRO which gives the wave patterns for those signals; the amplitude and wavelength can be measured.

MAGIC LIQUID

ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ

ವಿಷಯ: ವಾಗಾಶಿಖಾ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬನ್ ಡಿಸಲ್ಫೈಡ್ ಮಿಶ್ರಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಾರದರ್ಶಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅದೃಶ್ಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗ.

ಉದ್ದೇಶ: ದೃಶ್ಯತೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ವಾಗಾಶಿಖಾ ಮಿಶ್ರಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಾರದರ್ಶಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅದೃಶ್ಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗ.

ಉಪಕರಣಗಳು: ದೃಶ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮಿಶ್ರಣದ 51:49 ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವ ಕುಪ್ಪಡಿಯುಳ್ಳ ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ಯಾಯಿ. ದೃಶ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮಿಶ್ರಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಾರದರ್ಶಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅದೃಶ್ಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗ.

ಪರಿಣಾಮ: ದೃಶ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮಿಶ್ರಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಾರದರ್ಶಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅದೃಶ್ಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗ.

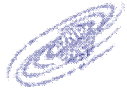
Objective: To demonstrate the role of refractive index in the visibility of transparent materials.

Materials Required: Benzene, carbon disulphide, glass slab, a glass container with lid.

Description: Mix Benzene and Carbon disulphide in the ratio 51:49 and take this in a glass container. Fix the glass slab to the inner surface of the lid and close the container with the same. The slab is partly in air and partly inside the liquid. The portion inside the liquid becomes invisible.

Reason: The mixture has the same refractive index as that of the glass and hence the two media are the same for the light. That means no reflection from the glass surface that is inside the liquid and hence it is invisible

फ़नूआिएवैएक1यूआदग़

PEPPER'S GHOST

॥पाउआा, आावववव: फ़नूए – MAZĀ
SCAIA°è, Pa vgtgā AvPĀzĀ, aĀEPEĀ
C1YAdgĀ aĀZĀ, S°ĀUMĀ, aĀj AiĀĀPi,
UĀFEĀ °Ā¼Ē

Materials Required: A box with one face partly open, a human skeleton model, bulbs, variac(optional) and a sheet of glass.

“Stand in front of the cube and watch a skeleton materialise out of nowhere!”

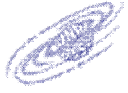
«aĀjĀ fñUĀiĀ aĀĀZĒ AvĀ EĒĒĀr,
C1YAdgĀ ÇAZĀ fñPPĀV PĀtġĀiĀUĀVĒĒ
UĀFEĀ °Ā¼ĀiĀ fñUĀiĀĒĀB CzġĀ «PĀt ĪPĒ
CEĀUĀt°ĀV JġġĀ, PĀĀUĀVĀV
«Āf, ĀVĒĒ JġġĀ ĀUĀVĀP Ē aĀj AiĀĀPi
C¼PĀĀġĀ JġġĀ fñPPĀ S°ĀUMĀĒĒ
aĒEZĀ UĒ fñUĀiĀ MAZĀ ĀUĒP Ē ĀQZĀY
PĒĀt CzĀ aĀĀUĀVĒĒ DUĀ EEĒĒAZĀ
S°ĀĀ aĀAZĀV GġAiĀĀ DġĀĀ, PĒĀt
°ĒĀN fñPĀĀUĒĒĀVĒĒ ĒPĀĀ ZĀġġĒ PĀtZĀVĒ
EġĀĀVġĀĀ C1YAdgĀ fñPPĀ vĀ °ĀS
PĀtĀVĒĒ

Description: The cube is divided into two by a sheet of glass placed along its diagonal. The two portions are lit separately. And, a variac is used to fade in light in one compartment as it fades out in the other. To start with, the farther compartment is lit. As the light fades in that compartment, the light other half brightens up. Then, a reflection of the skeleton placed away from our view is seen.

Reason: Glass placed obliquely reflects light fairly well. Hence we ‘see’ the skeleton.

PĀġĀt: NgĀiĀĀV EġĀĀ UĀFEĀ °Ā¼Ē
GvPĀĀV fñPPĀ, ĀVĒĒ °ĀUĀV,
C1YAdgĀ aĀĀĒĒ °ZĀ ĀPĀ fñPPĀ 1ZĀUĀ
ĒĀĀ CzĒĒB PĀtĀVĀĒĒ

दार्जीलिंग एपीए वीआर
Jawaharlal Nehru Planetarium

18th - 20th Aug 2017